

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P. *Lub*
(SZTAB GENERALNY)

7979 J2
Pocztą polowa 53, dn. 4.VIII. 192 1.

Oddział II Informacyjny

DO

Ew/6. № 31516./II.

WODZA NACZELNEGO/ADJUTANTURA GENERALNA/
w m i e j s c u.

Przedkłada się do wiadomości odpis raportu telegraficznego oficera łącznikowego Sztabu Generalnego przy Wojskowej Komisji Ligi Narodów, por. Rzepeckiego, w sprawie obecnej sytuacji politycznej na Litwie i jej stosunku do Polski.

1 załącznik.

Za zgodność:

SZEF ODDZIAŁU II.SZTABU GEN.:

M A T U S Z E W S K I m.p.

podpułk.p.d.Szt.Gen.

M. S. Zagr.
O T R Z Y M U J A:

Adjutantura Generalna.
M.S.Zagr.
P.Minister Spraw Wojsk.
Szef Sztabu Generalnego.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
L. dz. *7979 J2*
Wpłynęło dn. 9.VIII 192 roku
Wyszło dn. - 192 roku
Załączników -

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Warszawa, Sztab gen. - Do szefa Oddziału II.

Pr. dow. grupy Bieniakowie 1393 29/7 16/45.

Raport. I. Komisja Ligi Narodów. Przybyłem do Wilna z Komisją Ligi Narodów w związku z ostatnim incydem w rejonie Olkienik. Partyzanci litewscy wykazują ostatnimi czasy żywszą działalność zarówno na odcinku wileńskim jak i suwalskim, napadając na placówki polskie. Polityka Komisji jest: wyszukać ekwiwalent w wykroczeniach ze strony polskiej. W ten sposób zrównoważyć winę z obu stron, aby nie być zmuszoną do stanowczego wystąpienia i zachować aureolę "bezstronności". Z dnia 23.6. litwini zaproponowali ustalić linje demarkacyjną na 12 klm. odcinku pomiędzy dworcem kolejowym Orany a wsią Jakańce. Sztab Gen. litewski zaproponował następującą linję: od mostu na rzece Deresznicza na linii kolejowej Orany-Olita na północ przez wzgórze 232/pagórków tych jest trzy/, pozostawiając most i wspomniane wzgórze w rękach litwinów, następnie wzdłuż Mereczanki, zaczynając od wzgórza 122, do rzeki Dobupis, następnie wzdłuż rzeki Dobupis do Jakaniec. Komisja L.N. zgodziła się na powyższy projekt litewski. Komisja przyłapała w strefie neutralnej jednego żołnierza piechoty przydzielonego do posterunku żandarmerji i ma zamiar założyć protest w tej sprawie. Mjr. Keenan wyjechał na urlop do Anglii.

II. Sytuacja polityczna w Kownie. W litewskich sferach rządowych panuje pewna konsternacja, która tłumaczy się następującymi przyczynami: 1/. trudności w znalezieniu wyjścia z obecnej sytuacji i w sprawie wileńskiej. Litwini są zaniepokojeni wiadomościami o mającym nastąpić zwołaniu sejmu wileńskiego. Naciskami są z zachodu, ażeby porozumieli się z Polską. Wobec tego posłali do Brukseli Naruszewicza i Miłosza, celem nawiązania kontaktu w L.N. i zbadania gruntu dla ewentualnego wszczęcia rokowań. 2/. Panuje rozczarowanie co do wyników pertraktacji prowadzonych ostatnio przez Puryckisa w Rydze. Według źródeł francuskich jeszcze udało się jedynie zawrzeć układy w sprawach: a/. pocztowo-telegraficznych, b/. kolejowych, c/. wzajemnego wydawania przestępców i politycznych, d/. praw obywatelskich. Konwencji polityczno-wojskowych podobno niema. 3/. Stanowisko ludności Klajpedy, która zmanifestowała swoją niechęć przyłączenia się do obecnej Litwy Kowieńskiej. 4/. Niepewność co do bolszewików i obawa przed wtargnięciem czerwonej armji do państw bałtyckich w celach aprowizacyjnych. Niezadowolone z rządu starają się wykorzystać stronnictwa Smetony i Waldemarasa/Zemdirbis, Sajunga, Pazanga, Santara/i dążące do obalenia obecnego rządu w sejmie. Te stronnictwa są niereprezentowane. Nie korzystając z ferji sejmowych, zwo-

kuje się obecni w Kownie "Zjazd inteligencji", który ma wystąpić z ostrą krytyką rządu. Organ stronnictwa Zemdirbia-Sajunga - Gazeta "Lietuwas Balsas" jest subsydjowana przez Prodroł/otrzymało 40.000mk.niem./b/. spodziewają się Smetona, pójdzie na ugodę z Polską. Dnia 28.7. rozpoczął się w Kownie w sądzie wojskowym proces przeciwko 7 członkom organizacji strzelców nadniemeńskich. Oskarżenia odczuwają brak zaopiekowania się nimi. Broni ich adwokat żyd litewski naznaczony przez sąd. Brak funduszków stop 3/. Informacje wojskowe wysyłam raportem Nr. 2. i rap. pol. Pożyrackiego w Wilnie. Nr. 5. Oficer łącznikowy Szł. Gen. przy W.K.K.L.N. Rzepicki por. Wilno 20.7.1921 roku.

Za zgodność odpisu:

Pomerant